

Na Kerekere'a Sa Paul Fuana Ngwae Fa'amamana Ki 'I Kolose

'I Kolose ta'i fanoa doe ana aba'i kula 'i Asia. Nia 160 kilomita bali fanelana sina ana fanoa doe 'i Efesus. Nia lia di'ia sa Paul talana noa'a kasi leka dao 'i Kolose. Bore ma kaida'i nia tua 'ua ana fanoa 'i Efesus, nia kwatea go'o ngwae ni rao nia ki fuana fa'arongo'a 'ania Fa'arongo'a Le'a ana fanoa ne'e. Kaida'i sa Paul keresia na buka ne'e, nia tua saena na lokafo 'i Rom.

Ti fa'amana 'oso'oso kira tua na'a saena siosi 'i Kolose. Ta'i bali ana fa'amana 'anga 'oso'oso, kira ngwae Grik ne'e saea Kristin ki kira ke fo'osia nama 'ainsel, ma ano'i ru ne'e to'o ana ngasingasi 'anga ki. Ma ta'i bali ana fa'amana 'oso'oso, kira ngwae Jiu ne'e saea ngwae ki ta'ifau kike ro'o nama suli taki sa Moses ma 'olo fa'ata'i 'anga (circumcision), ma fuana fa'a abulana fanga 'oro fa'asia Kristin ki fuana 'anilani'i.

'Iu sa Paul ka kerekere fuada ka fata fonea fa'amana 'anga 'una'eri ki. Nia saea ne'e sa Christ na'a ne'e saunga'inia ru ki ta'ifau ana magalia ne'e, ma sulia rao'a sa Christ lala ne'e God ka ala'ania ngwae ana magalia kira ka leka ma'i siana. Ka 'una'eri, di'ia kulu fa'amamana ana sa Christ, nia'a go'o ne'e ta'i kula ne'e God fa'amauri kulu ana.

Na ru talinga'i ki saena buka ne'e:

Mauri'a mamana ma na rao'a sa Christ & 1:1
—2:19

Mauri'a faolu, kaida'i kulu fa'amamana ana sa Christ & 2:20—4:18

Sa Paul fata le'a le'a ana ngwae fa'amamana ki 'i Kolose

¹ Nau'a sa Paul, na ngwae ni lifurongo sa Jesus Christ sulia kwaiogai'anga God, fa'inia na ngwaefuta kia sa Timoti, kero'o kerekere kwau fuamu'a. ² Kero'o fata le'a le'a kwau fuamu'a ngwae God ki ne'e kamu tua 'i Kolose. Ma kamu ngwae asina kero'o ki, osi'ana kamu uu ngasi 'ani fa'amamana'anga ana sa Jesus Christ.

Na fo'onga'a kero'o fuamu'a ne'e God na Ma'a kia ke kwai'ofe amu'a ma ke kwatea na aroaro'anga fuamu'a.

Fo'onga'a ana ba'atafe'anga

³ Ana kaida'i ki ta'ifau ne'e kero'o fo'o fuamu'a, kero'o ba'atafea God, na Ma'a sa Jesus Christ na Aofia kia, fuamu'a. ⁴ Kero'o ba'atafea God, sulia kero'o rongoa na falafala ne'e kamu fa'amamana na'a ana sa Jesus Christ fa'inia na alafe'anga kamu fuana ngwae God ki ta'ifau.

⁵ Aia, ana kaida'i kamu eta rongoa na ala'anga mamana ne'e kira saea 'ani Fa'arongo'a Le'a, kamu ka fa'amamana, ma muka alafe fuana ngwae ki, osi'ana kamu kwaimasi ana na ru le'a ki ne'e God ka salisali fuamu'a ma'i 'i langi. ⁶ Na Fa'arongo'a Le'a ne'eri ka takalo fuana ngwae 'oro ki ana kula to'oto'o ki saena magalia, ma nia ne'e kwatea na ngwae 'oro ki kira ka sasia ru le'a ki. Na ru ne'eri ne'e fuli 'i safitamu'a ana kaida'i ne'e kamu etangia rongolana na Fa'arongo'a Le'a ma muka saiana

na alafe'anga God. ⁷ Sa Epafras, na ngwae ba fa'arongo kamu 'ani na Fa'arongo'a Le'a, nia'a na ngwae kwaima le'a kaimili mala. Nia ne'e ngwae rao le'a sa Jesus Christ fa'i kero'o, ma nia ka rao le'a 'i safitamu'a logo. ⁸ Sa Epafras ne'e fa'arongo kero'o 'ani alafe'anga kamu ana na ngwae ne'e kira fa'amamana ki. Na Ano'i ru Abu kwatea na'a alafe'anga ne'eri fuamu'a.

⁹ 'Ita ma'i kero'o ka rongo suli kamu 'una'eri, kero'o ka ina'u ana fo'onga'a fasi 'iri God ke fa'ata'inia ru ne'e nia oga muke sasil'i ki, ma na Ano'i ru Abu ka 'afi kamu 'iri muke manata saga ma muke malinga'inia kwaiogai 'anga nia ki. ¹⁰ Kero'o fo'o 'una'eri, fasi 'iri ne'e tua'a kamu ke leka sulia kwaiogai'anga na Aofia, ma ka fa'asaele'a nia, ma muke bolo fuana sasilana na rao'a le'a matamata ki ta'ifau, ma muke saiana God ka le'a ka tasa liu. ¹¹ Nau ku gania God fasi 'iri nia ke fa'angasingasi kamu ana na ngasingasi'anga doe nia, fasi 'iri muke bolo fa'inia na ngangata'anga 'ani ta ru bore 'ana fa'inia mabetau'a. Ma muke saele'a, ¹² ma muke ba'atafea God Ma'a kia, ne'e kwate muke totolia to'onga'a ana ru ne'e God gonia 'i langi ki fuana ngwae nia ki. ¹³ God lafu kia na'a fa'asia na 'inoto'anga ana ma'ero do ne'e sa Saetan 'inoto'a 'ania, ma nia ka tala'i kia kwau 'uana saena 'Inoto'anga na Ngela nia ne'e nia alafe fuana. ¹⁴ Ma na Ngela nia ka loge kia fa'asia sa Saetan, osi'ana nia rufuanata na'a ana rora'a kia ki.

Sa Christ nia talinga'i ka tasa

15 Sa Christ ne'e kulu lisia na'a nia ne'e nununa God ne'e noa'a kulu kasi lisia 'ani maaka. Ma nia ka gwaunga'i fafia ru ne'e God nia saunga'ini'i ki, di'ia ta ngela fa'ina'ona'o ne'e lia sulia ru ki ta'ifau. **16** Sa Jesus Christ nia 'afia God ana kaida'i God saunga'inia na'a ru ki ta'ifau ma'i 'i langi ma 'i ano, ma na ru ki ta'ifau ne'e kulu lisia, ma ru ki ta'ifau logo ne'e noa'a kulu kasi lisia, ma na ano 'i ru ki ne'e kira ngasingasi'a, ma kika gwaunga'i, ma kika 'inoto'a. Ana sa Jesus Christ, God saunga'inia na ru ki ta'ifau, ma God ka saunga'inida fuana sa Jesus Christ. **17** Sa Christ nia eta tua na'a sui mala na ru ki ta'ifau, ma na ru ki ta'ifau ka tua le'a sulia nia gwaunga'i fafida. **18** Sa Jesus Christ na'a ne'e gwa'i ru ana nonina. Ma na ngwae ne'e kira fa'amamana ana, kira na'a ne'e nonina, ma nia ka kwatea mauri'a fuada. Nia'a na ngwae etaeta ne'e God ta'ea fa'asia na mae'a, 'iri nia ka talinga'i ka tasa fafia na'a ru ki ta'ifau. **19** Sa Jesus nia usulia ta'ifau na'a God, sulia nia ne'e kwaiogai'anga God. **20** Ma 'ania sa Jesus, God ka olita'inia na ru ki ta'ifau ma'i 'i ano ma 'i langi fuana. God ka saunga'inia na aroaro'anga na'a 'ania na maelana sa Jesus ana 'ai rara folo.

21 Ana kaida'i 'i na'o, kaumulu tua tau fa'asia God ma muka malimae logo ana, osi'ana na abula ta'anga'a ma na manata'anga rora ki ne'e kamu sasi'i. **22** Bore ma ana kaida'i ne'e, osi'ana maelana sa Jesus, God ka saunga'inia na aroaro'anga fa'i kamu. God nia sasi 'una'eri 'iri muke sikasika, ma noa'a ta ngwae kasi fai fafi kamu 'ania ta ru ta'a, kaida'i nia ngali kamu

ma'i 'i na'ona God. ²³ Nia ba'a 'una'eri, dilia muke ngangata 'ania fa'amamana'anga kamu ana sa Jesus Christ, muke uu ngasi 'ani fito'onga kamu ki ana na ru ne'e kamu rongo'i sulia ana Fa'arongo'anga Le'a. Na Fa'arongo'a Le'a ne'eri ne'e kira fata sulia ta'ifau na'a fuana na ngwae 'oro saena magalia. Aia, nau'a sa Paul logo ne'e ta ngwae ni rao 'ania fa'atalonga'ilana na Fa'arongo'a Le'a ne'eri.

Raolana sa Paul fuana na ngwae fa'amamana ki

²⁴ Ana kaida'i ne'e, nau ku saele'a sulia nau ku nonifi na'a 'aku fuana 'afilamu'a. Saena noniku nai nonifi di'ia sa Christ ba nia nonifi. Na nonifi'a nini nau, nau ku nonifi fuana na fikuta'i ngwae fa'amamana ne'e na nonina sa Christ. ²⁵ God ne'e fili nau fuana rao'a fuana na ngwae fa'amamana ki. Na rao'a nau na'a ne'e fa'atalonga'i lana ta'ifau na fatalana God fuamu'a. ²⁶ Kaida'i ma'i 'i na'o, God noa'a kasi fa'ata'i madako ana Fa'arongo'a ne'e. Bore ma ana kaida'i ne'e, nia fi'i fa'ata'inia na'a fuana ngwae nia ki. ²⁷ God nia saele'a ka fa'ata'inia fuaka na ngwae nia ki, ne'e na Fa'arongo'a ne'eri, nia fuana ngwae noa'a la'u Jiu ki logo. Ma na Fa'arongo'a ne'eri, ne'e sa Jesus Christ tua na'a aka. Ma sulia nia 'una'eri, kulu saiana kuke ba'a 'inoto'a fa'inia God.

²⁸ 'Una'eri, kero'o ka fa'atalo sulia sa Jesus Christ fuana ngwae ki ta'ifau. Kero'o fa'amanata na ngwae ki ta'ifau sulia sa Christ, ma kero'o ka fa'abasuda 'iri kike donga. Kero'o sasi 'uri 'ani liato'o ne'e kero'o to'o ana. Kero'o sasi 'uri fasi 'iri kero'o ke tala'ia ngwae ki

ta'ifau siana God di'ia na'a ngwae ne'e kira manata ngasi ana sa Jesus Christ. ²⁹ Nau ku rao ngasingasi'a ma nau ku sasi ngangata 'ani ngasingasi'anga doe ne'e sa Jesus Christ kwatea fuaku, fasi 'iri nai sasia na rao'a ne'eri ki.

2

¹ Nau ku oga muke saiana ne'e nau ku rao ngasingasi'a fuamu'a, ma fuana ngwae ki ne'e kira tua saena ma'e fanoa 'i Laodisea logo, ma fuana sa tai ne'e noa'a kasi lisi nau 'ua. ² Nau ku rao 'una'eri sulia nau ku oga nai alunga'i kamu, ma 'iri muke alafe fuamu'a kwailiu, ma muke saiana ta'ifau na'a fa'arongo'a sulia sa Jesus Christ ne'e God noa'a kasi fa'ata'inia ma'i 'i na'o. ³ Osi'ana sa Jesus Christ na'a ne'e ngwae ne'e bolo fuana kwatelana sai'i ru'a ma liato'onga'a mamana fuana ngwae ki.

⁴ Na fadalana na kerekere'a nau na'a fuamu'a nia 'uri: Kamu kasi fa'amamana ana fa'amanata'anga 'oso'oso ne'e ti ngwae kira saea, sui bore 'ana ala'anga ne'eri ki rongolana nia ka le'a. ⁵ Sui bore 'ana nau ku tua tau fa'asi kamu, nau ku manata to'omu'a go'o 'aku sulia asoa ki. Ma nau ku saele'a liu fafia ne'e nau ku saiana na fa'amamana'anga kamu ki ngasi ana sa Jesus Christ.

Mauri'a faolu sulia sa Jesus Christ

⁶ Aia, osi'ana ne'e kamu fa'amamana ta'ifau na'a sa Jesus Christ na Aofia kamu, na abulalamu'a ke fa'ata'inia logo ne'e kamu fiku fa'inia. ⁷ Muke dau ngasi na'a ana, di'ia ta 'ai ba lalisusu na'a saena ano ma ka uu ngasi.

Ma muke saunga'inia na maurilamu'a fafona na ru ki ta'ifau ne'e nia saea fuamu'a 'iri na fa'amamana'anga kamu ke ngasi ana, di'ia ne'e kira fa'amanata kamu ta'ifau na'a 'ani. Ma muke ba'atafea God.

⁸ Ma muke madafi kamu 'asu 'ubani ta ngwae kata soke kamu 'ani fa'amanata 'anga ne'e noa'a 'iri mamana. Na fa'amanata 'anga ne'eri, nia leka ma'i fa'asia ngwae ki go'o 'ana, ma fa'asia na taki ne'e ngwae ki tala saunga'ini'i go'o 'ada ki, ma sulia ano'i ru ta'a ki ne'e tua saena mamanga, ma noa'a la'u fa'asia sa Jesus Christ. ⁹ God ta'ifau na'a ne'e tua ana nonina sa Jesus Christ. ¹⁰ Ma kamu'a, God ka kwatea ta'ifau na'a na mauri'a mamana fuaumulu 'ani 'ado'a kamu fa'inia sa Jesus Christ. Sa Jesus Christ 'inoto'a na'a fafia ano 'i ru kwaitala'i ki, ma na ngasingasi'anga ki ta'ifau.

¹¹ Aia, sa Jesus Christ nia sikilia ta'ifau na'a na manata'anga rora ki ne'e su'uma'i kamu fuana na ta'anga'a, ka di'ia 'olo fa'ata'i 'anga ne'e 'efoa 'uli'uli fa'asia na noni. ¹² Du'ungana ana kaida'i kamu siuabu, nia di'ia kira ano na'a fafi kamu saena kilu gwa'u di'ia ne'e kira sasia ana sa Jesus Christ. Ma 'ania siuabu'a logo, kaumulu tata'e fa'asia na mae'a fa'inia sa Jesus Christ sulia na fa'amamana'anga kamu ana ngasingasi'anga God ne'e ta'ea sa Christ fa'asia na mae'a. ¹³ Kamu mae na'a, osilana kamu abula ta'a na'a, ma kamu'a noa'a la'u na ngwae God ki. Ma God ala'ania sa Jesus Christ ka fa'amauri kaumulu, ana kaida'i nia rufuanata ana ta'anga'a kamu ki ta'ifau. Ma kaida'i ne'e, God ka kwatea na'a mauri'a faolu fuamu'a, di'ia

ba nia ta'ea sa Jesus Christ. Ma God ka rufuanata na'a ana ta'anga'a kia ki ta'ifau. ¹⁴ Nia ka ongoa ta'ifau na'a saena 'aba ru ne'e kira keresia ta'anga'a kia ki 'i saena. Nia ka lafuda ta'ifau, di'ia nia ka foto'ia ana 'ai rara folo fa'inia sa Jesus Christ. ¹⁵ Ma 'ania maelana sa Jesus Christ ana 'ai rara folo, nia ka liufia na'a ano 'i ru ta'a ki ma ka lafua na'a ngasingasi'anga kira ki ta'ifau. Ma nia ka fa'a 'ekeda 'i maana ngwae ki ta'ifau.

¹⁶ Ma kamu kasi rongo sulia ta ngwae ne'e ka fata amu'a sulia ta fanga tae ne'e kamu 'ania, ma tae ne'e kamu ka kwa'ufia, ma sulia logo fa'i asoa tae ne'e kamu fa'a abua, ma fa'i asoa ne'e kamu fa'adoe sulia fa'i asoa ana madamo faolu ki, ma sulia asoa ana Sabat. ¹⁷ Osi'ana na taki 'una'eri ki, ka di'ia go'o 'ana na nunu'i ru ne'e ke ba'a dao ma'i 'i na'ona na ru mamana. Na ru mamana na'a ne'e sa Jesus Christ. ¹⁸ Noa'a kamu kasi ala'ania ta ngwae kasi fa'arora kamu fa'inia fa'amana'anga rora ki, osi'ana kamu to'o ana kwaiara'a ne'e God oga ke kwatea fuamu'a. Noa'a kamu kasi donga ngwae ne'e enoeno 'oso'oso ada ki, ma kira ka fa'adoea nama 'ainsel ki. Kira fata ba'alafe sulia lisilana lialiata ki. Bore ma ru ne'eri ki, lia bolebole'a ta'ifau go'o. ¹⁹ Ma na ngwae 'una'eri ki kira akafo'a na'a fa'asia sa Jesus Christ ne'e nia tua tua ratai ana 'i na'o. Sa Jesus Christ na'a ne'e ngwae gwaunga'i fuana ngwae ne'e kira fa'amamana ana ki, di'ia na gwauna ngwae ba nia gwaunga'i ana nonina. Ma kulu di'ia na nonina, ma God ka kwatea mauri'a fuaka, ma ka fa'angasingasi kia, ma ka dau fiku kia, 'iri kuke

bulao ma'i 'ani ta'i noni sulia na kwaiogai'anga God.

Mauri'a faolu fa'inia sa Christ

²⁰ Ana kaida'i sa Jesus Christ nia mae, kamu di'ia kamu mae logo fa'inia, ma nia ka loge kamu na'a fa'asia na taki ne'e ngwae ki saunga'ini'i 'ada talada. Aia, fa'uta ne'e falafala kamu ka leka go'o 'ana sulia na taki ne'e ngwae ki kira saunga'ini'i go'o 'ada talada? Fa'uta ne'e muka ro'osulia na taki ne'e kira fata 'uri 'ani ki, ²¹ "Noa'a 'oe kosi sama to'ona na ru lo'oko, ma noa'a 'oe kosi 'ania na fanga lo'oko." ²² Na taki ne'eri ki fata go'o 'ada sulia na ru ne'e ke ba'a funu logo buri 'ana ngwae ki kira 'ania ta'lifau. Na ngwae go'o 'ana ne'e saunga'inia na fa'amana'anga ne'eri ki. ²³ Na taki ne'eri ki rongolana le'a, di'ia ni'i sakatafa ma'i fa'asia na ngwae liato'o. Kira ka su'uma'i kamu 'uana na fo'osilana 'ainsel ki, ma na enoeno'anga 'oso'oso go'o 'ana, ma 'uana fa'afilana noni go'o 'ana. Bore ma na taki ne'eri ki kasi bolo go'o fuana kwai'afilana ngwae fasi 'iri nia logea go'o kwaiogai ta'a ki 'ani nonina.

3

¹ Ana kaida'i God ta'ea sa Jesus Christ fa'asia na mae'a 'uana na mauri'a, nia ka 'una'eri logo ka kwatea logo mauri'a mamana fuaka fa'inia sa Christ. Du'ungana ru ne'e, muke manata sulia na ru ki 'i langi, na kula ne'e sa Jesus Christ ka tua 'ania na 'inoto'anga ana bali lima 'olo'olo ana God. ² Muke manata sulia na ru ki 'i langi, ma noa'a la'u sulia na ru ki saena magalia ne'e 'i

ano go'o. ³ Kaida'i sa Christ mae, kamu bore mae logo ma na mauri'a mamana kamu ka tua ago na'a fa'inia sa Christ ne'e tua rabi ana God. ⁴ Sa Jesus Christ na'a ne'e na gwalona na mauri'a mamana kamu. Ma kaida'i nia ke ba'a fa'ata'i ma'i 'i ne'e, na mauri'a mamana kamu logo ke fa'ata'i ma'i fa'inia ma muke 'inoto'a fa'inia.

Mauri'a 'ua ma na mauri'a faolu

⁵ Du'ungana ru ne'eri, muke fa'amaea ta'ifau na'a kwaiogai'anga ta'a kamu ki ana noni fuana kakabara'anga, ma na abula'anga ta'a, ma na kwaiogai'anga ta'a ki, ma na guguta'anga (sulia ne'e guguta'anga di'ia logo na fo'osilana ta god matamata). ⁶ Na abula ta'anga'a 'una'eri ki, God ke ba'a kwatea kwa'ikwa'inga fuana ngwae noa'a kasi ro'osulia ki. ⁷ Ana ta'i kaida'i 'i na'o, sui mala kamu ka fi'i fa'amamana ana sa Jesus, kamu oga 'amu'a leka'a sulia kwaiogai'anga ta'a ne'eri ki. ⁸ Bore ma ana kaida'i ne'e, muke sikaranga'inia fa'asia na mauri'a kamu na abula ta'anga'a ne'e ki: saeta'anga, ma na 'aila'anga, ma na ala'anga ta'a ki, ma na fata susuala'anga ki. ⁹ Ma noa'a kamu kasi soke kamu kwailiu, sulia kaumulu danga ta'ifau na'a 'ani na falafala ana mauri'a ne'eri 'i na'o, ¹⁰ ma muke tua 'ani na mauri'a faolu ne'e God saunga'inia. Osi'ana nia fa'afaolu kamu sulia asoa ki ta'ifau fasi 'iri ne'e maurilamu'a ka usulia nia'a, ma muka sai le'a ana nia'a. ¹¹ Ma osi'ana ne'e God fa'afaolu kia, ka noa'a ta matamata'anga 'i safitana ngwae Jiu ki, ma na ngwae ne'e noa'a la'u Jiu ki, ma na ngwae 'olo fa'ata'inia fa'inia ngwae kasi 'olo fa'ata'inia ki. Noa'a ta

matamata'anga 'i safitana kulu'a ma na ngwae ne'e noa'a kasi saiana ala'anga Grik di'ia na ngwae 'i Sitian ki. Ma noa'a ta matamata'anga 'i safitana na ngwae rao, ma na ngwae 'a'ana. Sa Jesus Christ go'o ne'e nia talinga'i, ma nia ka tua saena maurilana na ngwae ki ta'ifau ne'e kira to'o ana mauri'a faolu ne'e fa'asi nia.

¹² Kamu'a ngwae God ki, ma nia alafe fuamu'a, ma ka fili kamu 'iri kamu'a na ngwae nia ki na'a. Osi'ana na ru ne'eri, muke kwaimanatai fuana ngwae ki, ma muke sasi le'a, ma muke fa'ati'iti'i kamu talamu'a, ma muke tua enoeno, ma muke mabetau. ¹³ Ma noa'a kamu kasi saeta'a 'ali'ali fuamu'a kwailiu. Ma di'ia ta ngwae ka sasia ta ru ta'a amu'a, muke rufuanata ana fa'inia. Muke rufuanata amu'a kwailiu, di'ia logo na Aofia nia rufuanata na'a ana na rora'a kamu ki. ¹⁴ Ma ka tasa ana ru ne'e ki ta'ifau, muke alafe fuamu'a kwailiu fasi 'iri muke tua 'ani 'ado'a le'a. ¹⁵ Na aroaro'anga ne'e sa Jesus Christ kwatea nia tala'i kamu 'ani ru ki ta'ifau ne'e kamu fuli'i. Osi'ana God saunga'i kamu 'iri muke 'ado fiku 'ani ta'i noni, ma fasi 'iri muke tua 'ani na aroaro'anga ne'eri. Ma muke ba'atafea God sulia asoa ki. ¹⁶ Muke ala'ania na ala'anga le'a sa Jesus Christ ki ka tua ma ka fungu 'i saena maurilamu'a. Muke fa'amanata kamu kwailiu 'ani ala'anga sa Jesus ki. Muke sasi 'uri 'ani liato'onga'a ne'e kamu to'o ana. Muke ngulia Sam ki ma na ngu abu ki. Muke ngu sulia God fa'inia na ba'atafelana. ¹⁷ Ma ru ki ta'ifau ne'e kamu sasi'i ma muke saea, muke sasi'i di'ia na ngwae sa Jesus na Aofia ki. Muke ba'atafea God na Ma'a 'ani sa Jesus

Christ.

Abula'anga le'a

¹⁸ Aia, kini ne'e kamu 'afe na'a ki, muke ro'osulia na ara'i kamu ki, sulia na falafala ne'eri bolo fa'inia ngwae kira fa'amamana ana sa Christ ki kike sasi sulia.

¹⁹ Ngwae ne'e kamu ara'i ki, muke alafe fuana 'afe kamu ki, ma muke mabe fa'inida.

²⁰ Ngela ki, muke ro'osulia na ma'a fa'inia te'a kamu ki sulia asoa ki, sulia nia ne'e ru God nia saele'a fa'inia.

²¹ Ma na ma'a ki fa'inia te'a ki, noa'a kamu kasi fata balubalu'a fuana na ngela kamu ki, 'asu 'ubani kira kasi oga na'a na ro'onga'a suli kamu.

²² Ma kamu ngwae rao 'o'o ki, muke ro'o nama sulia na ngwae kira 'a'ana fuamu'a ki. Noa'a la'u ana kaida'i ne'e kira bubungi kamu go'o 'iri kike alafafia na rao'a kamu ki. Muke ilili 'uana rao'a le'a fuana na fa'adoelamu'a fuana na Aofia. ²³ Na rao'a tae ne'e kamu sasia, muke sasia 'ani na ngasingasi'anga kamu ta'ifau, di'ia kamu rao fuana na Aofia, ma noa'a la'u fuana na ngwae go'o 'ana. ²⁴ Muke manata to'ona ru ne'e: Na Aofia ke ba'a kwatea kwaiara'a nia ne'e nia eta fata'a 'ani fuana ngwae nia ki. Ma sa Jesus Christ ne'e na ngwae 'a'ana ne'e kamu rao mamana fuana. ²⁵ Ma sa tai ne'e ka fulia na ta'angal'a, nia ke ba'a ngalia logo na kwa'ikwa'inga osi'ana rora'a nia sasia. Osi'ana God noa'a kasi efoa na'a matalanga'inga nia.

4

¹ Kamu ngwae 'a'ana ki, muke sasi le'a fuana ngwae rao kamu ki ana falafala ne'e saga ma

ka bolo fa'inida. Muke manata to'ona ne'e ta'i ngwae 'a'ana fuamu'a nia tua ma'i langi. ² Kaida'i kamu fo'o, muke tua ni lialia, ma muke 'idufa'i ba'atafea God. ³ Ana kaida'i ki ta'ifau ne'e kamu fo'o ana, fo'o logo fuamiro'o 'iri God ke kwatea ka talangwara'u fuamiro'o fuana fa'atalonga'ilana fatalana sulia sa Christ ne'e God noa'a kasi fa'ata'i madako ana 'i na'o ma'i. Aia, nau ku tua saena luma ni lokafo ana kaida'i ne'e, sulia ne'e nau ku fa'arongo 'ani fatalana God. ⁴ Aia, muke fo'o fasi 'iri ka talangwara'u fuana nai fa'atalonga'inia fatalana Christ ka madako.

⁵ Muke tua 'ani liato'o fuana ngwae ne'e kasi fa'amamana 'ua ana sa Christ ki. Ana kaida'i ki ta'ifau, muke fa'ata'inia fuada ne'e tualamu'a nia 'olo'olo. ⁶ Ma kaida'i kamu ala'a fa'inida, na ala'anga kamu ka tua madako ma ka le'a. Ma muke saiana olisi 'olo'olo'a ana saefilo'a ngwae ki ta'ifau.

Fata le'anga'a 'isi ki

⁷ Sa Tikikus nia ta ngwae asina alafe akulu, ma nia rao le'a fuana sa Jesus, ma nia ta ngwae rao fa'i nau ana rao'a na Aofia kia. Nia ke ba'a ala'a suli nau fuamu'a. ⁸ Nau ku kwate nia kwau siaumulu, 'iri nia ke fa'asaele'a kamu 'ani ala'anga nia suli kaimili. ⁹ Sa Onesimus leka logo kwau fa'inia, na ngwae asina kwaima le'ale'a ba rao noni ma'udi ma nia'a logo ta ngwae ana fiku'a kamu. Kulu saele'a ana. Kera ke ba'a fa'arongo 'ani ru ki ta'ifau ne'e fuli kwa'u 'i ne'e.

¹⁰ Sa Aristakus ne'e tua 'ua 'i ne'e fa'inau saena luma ni lokafo, nia kwatea kwau na fata

le'a le'a 'anga nia ki fuamu'a, fa'inia logo sa Mark, na di'i ba sa Banabas. (Nau ku kwatea na'a kwau na ala'anga nau ki fuamu'a sulia sa Mark 'iri muke kwaloa di'ia nia dao kwau siaumulu ana ta kaida'i.) ¹¹ Ma sa Josua ba kira saea logo 'ani sa Justus ka kwatea logo kwau fata le'a le'a 'anga nia ki fuamu'a. Na uulu ngwae Jiu ki ne'eri'a, kira rao fa'i nau fuana na 'Inoto'anga God, sulia noa'a ta ngwae Jiu la'u ne'e ka rao fa'i nau. Na uulu ngwae ne'eri ki go'o ne'e kira 'afi le'a aku.

¹² Sa Epafras ka kwatea logo kwau fata le'a le'a 'anga nia ki fuamu'a. Nia ta ngwae ana fiku'a kamu ma na ngwae rao sa Jesus Christ logo. Nia fo'o fuamu'a sulia asoa, ka gania God 'iri muke uu ngasi, ma muke ngangata 'ani fa'amamana'anga kamu ana ro'onga'a sulia kwaiogai'anga God ki. ¹³ Nau'a talaku, nau ku sai le'a ana nia'a ne'e rao ngasi fuana 'afilamu'a fa'inia na ngwae ne'e kira tua saena ma'e fanoa 'i Laodisea ma 'i Herapolis. ¹⁴ Ma sa Luke na ngwae kwaigurai kia fa'inia sa Demas, kera kwatea logo kwau na fata le'a le'a 'anga kera ki fuamu'a.

¹⁵ Muke kwatea logo na fata le'a le'a 'anga kaimili fuana na ngwai asina kia ki ne'e kira tua saena ma'e fanoa 'i Laodisea ma fuana 'i Nimfa fa'inia na ngwae fa'amamana ne'e kira fiku 'i saena luma nia ki. ¹⁶ Buri 'ana ne'e kamu to'omani na'a kerekere'a ne'e ka sui, kamu ke kwatea logo fuana fiku ta'i ngwae 'i Laodisea 'iri kira ke to'oma'inia. Ma kamu ke to'omani logo na kerekere'a ne'e nau ku keresia fuana

fikuta'i ngwae 'i Laodisea. ¹⁷ Muke fa'arongoa sa Arkipus ka fa'asuia na'a rao'a ne'e Aofia kwatea nia ka sasia.

¹⁸ Aia, 'ani limaku talaku nau ku keresia fata le'a le'a 'anga ne'e nau ki fuamu'a. Noa'a kamu kasi manata bura logo 'ani ne'e nau ku tua saena luma ni lokafo.

Nau ku fo'o fasi 'iri God ke 'ofe le'a amu'a 'ani alafe 'anga nia.

**Fau Alanga'inga Faolu Ana Ala'anga
Kwara'ae**

**The New Testament and Genesis in the Kwara'ae
language of the Solomon Islands**

Niu Testament na Stat long langguis Kwara'ae

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwara'ae

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 19 Aug 2021

100e8c4b-3c10-5adf-8b7e-9b5cdcfb9b38